

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2006

Αρ. Πρωτ: 1131.06.2.3

Σχετικό: 2460.06, 18742.05

Πληροφορίες: Καλλιόπη Στεφανάκη,

Χάρης Σιμόπουλος, Γρηγόρης Τσιούκας

Τηλέφωνο: 210-7289626, 24, 40

Fax: 210-7289643

Προς

- Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κ. Γ. ΤΣΙΟΤΡΑ
- Δ/ση Αστικής Κατάστασης & Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, υπόψη κ. Σαρηγιαννίδη

Αξιότιμοι κύριοι,

ΘΕΜΑ: Επαφή υπηρεσίας αλλοδαπών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Κ.Μ.) με πληρεξούσιους δικηγόρους αλλοδαπών.

Στο Συνήγορο του Πολίτη περιήλθαν αναφορές δικηγόρων μελών του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (Δ.Σ.Θ.), αλλά και του ίδιου του Δ.Σ.Θ., σχετικά με την πρόσβαση των δικηγόρων στην υπηρεσία αλλοδαπών της Π.Κ.Μ. (Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης και Αλλοδαπών και Μετανάστευσης). Οι ενδιαφερόμενοι δικηγόροι και ο Δ.Σ.Θ. ανέφεραν ότι η υπηρεσία σας αρνείται να εξυπηρετήσει τους δικηγόρους που προσέρχονται σε αυτή, εκπροσωπώντας τους αλλοδαπούς εντολείς τους, και τους παραπέμπει στις υπηρεσίες αλλοδαπών των οικείων κατά περίπτωση Δήμων επικαλούμενη τη σχετική νομοθεσία, και εγκυκλίους του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Στο πλαίσιο της διερεύνησης των ανωτέρω αναφορών, κλιμάκιο του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συνηγόρου του Πολίτη (ΣτΠ) επισκέφθηκε στις 16/02/2006 την υπηρεσία σας και είχε συνάντηση μαζί σας. Σκοπός των ενεργειών αυτών ήταν η διαμόρφωση ίδιας άποψης για την υφιστάμενη κατάσταση, κυρίως, όμως, η προσπάθεια εξεύρεσης λύσης στο πρόβλημα που ανέκυψε και αναφέρθηκε στην Αρχή, με γνώμονα τη νομιμότητα, το σεβασμό της αρχής της χρηστής διοίκησης, αλλά και την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της υπηρεσίας σας.

Η συνεργασία της Αρχής με την υπηρεσία σας, αλλά και εσάς προσωπικά υπήρξε ιδιαίτερα εποικοδομητική. Κατά τη διάρκειά της το κλιμάκιο της Αρχής έθεσε υπόψη σας τις αιτιάσεις των αναφερομένων, άκουσε τις δικές σας απόψεις σχετικά με τα επίμαχα ζητήματα και επισκέφθηκε τα επιμέρους γραφεία και το αρχείο της υπηρεσίας σας. Σημείωσε δε, με ικανοποίηση το επίτευγμα της υπηρεσίας σας να ομαλοποιήσει σε σημαντικό βαθμό τη διαδικασία εξέτασης αιτημάτων χορήγησης αδειών διαμονής, ιδίως σε ό,τι αφορά την εκκαθάριση του μεγαλύτερου μέρους των εκκρεμών επί μακρόν υποθέσεων και τη δημιουργία ενός καλά οργανωμένου αρχείου. Τέλος, έλαβε γνώση του βιβλίου καταχώρησης αιτημάτων δικηγόρων, το οποίο τηρήθηκε από την υπηρεσία σας το καλοκαίρι του 2005, από όπου διαφαίνεται ότι, οι αριθμοί καταχώρησης δεν σχετίζονται ούτε αντιστοιχούν σε αριθμούς πρωτοκόλλου ή φακέλου των υποθέσεων των αλλοδαπών εντολέων των δικηγόρων, αλλά αποτελούν, κατά κύριο λόγο, αριθμούς τήρησης σειράς προτεραιότητας απάντησης στα

σχετικά αιτήματα. Από ότι προέκυψε η υπηρεσία σας δεν μπόρεσε να αντεπεξέλθει στον φόρτο της έγγραφης απάντησης των αιτημάτων των δικηγόρων εντός της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμίας και για τον λόγο αυτό - σε συνδυασμό με την έναρξη ισχύος του ν. 3386/2005 και του αναβαθμισμένου ρόλου που ο νόμος επιφύλασσε στους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού – η εν λόγω διαδικασία συναλλαγής της υπηρεσίας σας με τους δικηγόρους αλλογενών αλλοδαπών διεκόπη.

Από τη συνεργασία μαζί σας, αλλά και τη γενικότερη εικόνα που η Αρχή έχει για τα ζητήματα διαμονής αλλοδαπών στη χώρα, ο ΣτΠ διαπιστώνει τα ακόλουθα:

Ο πολύ μεγάλος αριθμός υποθέσεων της Π.Κ.Μ. (άνω των 100.000 φάκελοι για το Ν. Θεσσαλονίκης) καθιστά αναγκαία την απερίσπαστη και με εντατικούς ρυθμούς ενασχόληση της υπηρεσίας με το κύριο έργο της που είναι η ουσιαστική και κατά σειρά προτεραιότητας εξέταση των αιτημάτων.

Περαιτέρω, ο Ν.3386/2005 επιφυλάσσει στους Δήμους σημαντικές αρμοδιότητες σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής σε αλλοδαπούς με σημαντικότερη εξ αυτών την αρμοδιότητα να παραλαμβάνουν, στις πλείστες των περιπτώσεων, τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των αλλοδαπών και, αφού ελέγξουν την πληρότητά τους, να διαβιβάζουν το σχετικό φάκελο στην αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών της Περιφέρειας, χορηγώντας στον αλλοδαπό σχετική βεβαίωση κατάθεσης (άρθρο 11). Γεγονός, επίσης, είναι ότι, πέραν της ανωτέρω αρμοδιότητας, οι Δήμοι ήταν στο πλαίσιο του Ν.2910/2001, και παραμένουν έως σήμερα, επιφορτισμένοι και με την επίδοση των αδειών διαμονής στους ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς, αλλά και με τη διεκπεραίωση της σχετικής επικοινωνίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων και της Περιφέρειας (λ.χ. προσκόμιση ελλείποντος δικαιολογητικού, προσκόμιση νέου διαβατηρίου, διαβίβαση απορριπτικής απόφασης). Βάσει των ανωτέρω, ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., ενόψει εφαρμογής του Ν.3386/2005, απέστειλε προς τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών το υπ' αριθμ. πρωτ. 18093/05 έγγραφο θέτοντας ως στόχο οι Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού να «...αποτελούν το σημείο επαφής των υπηκόων τρίτων χωρών με τις υπηρεσίες του Κράτους...» ενώ «...η υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας να μην έρχεται σε επαφή με τους υπηκόους τρίτων χωρών αλλά η επικοινωνία με αυτούς για κάθε έγγραφο ή πληροφορία που τους αφορά να τους διενεργείται μέσω του οικείου Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού».

Ωστόσο, και παρά τις σημαντικές αρμοδιότητές τους, οι Δήμοι συχνά αδυνατούν να επιτελέσουν με επάρκεια το ρόλο που τους επιφυλάσσεται, ιδίως σε ό,τι αφορά την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων για την υπόθεσή τους. Η έως σήμερα απουσία ηλεκτρονικής πρόσβασης των Δήμων στη βάση δεδομένων των αιτημάτων αδειών διαμονής της Περιφέρειας έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι συχνά σε θέση να παράσχουν επαρκή ενημέρωση σχετικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εξέταση μιας υπόθεσης. Παράλληλα, οι Δήμοι, λόγω ανεπαρκούς στελέχωσης, αδυνατούν να διεκπεραιώσουν περισσότερο περίπλοκες ή σύνθετες υποθέσεις.

Η ανωτέρω αδυναμία των Δήμων να ανταποκριθούν με επάρκεια στις αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο νομοθέτης καθιστά επιτακτικότερη τη συμβολή της υπηρεσίας σας στην εξεύρεση λύσης στο ζήτημα της πρόσβασης των ενδιαφερομένων και των δικηγόρων τους στη διοικητική διαδικασία που αφορά τη διαμονή των αλλοδαπών στην Ελλάδα. Άλλωστε, δεδομένου ότι η δική σας υπηρεσία είναι αυτή που έχει, τελικά, την αποφασιστική αρμοδιότητα για τα επίμαχα θέματα, η άμεση επικοινωνία σας με το ενδιαφερόμενο κοινό είναι ενίοτε απαραίτητη για την ορθή διεκπεραίωση μιας υπόθεσης.

Ειδικά δε, ως προς τους δικηγόρους, πρέπει να σημειωθεί, έτι περαιτέρω, ότι από τις

σχετικές διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων (άρθρο 45 § 2) συνάγεται ότι δεν μπορεί να περιορισθεί η πρόσβασή τους στην υπηρεσία σας όταν πρόκειται για υποθέσεις που η φύση τους απαιτεί περισσότερο περίπλοκους και εξαιρετικά επείγοντες χειρισμούς, λ.χ. άλλους από αυτούς της κατάθεσης αιτήσεων και δικαιολογητικών, της γενικής ενημέρωσης για τις προβλέψεις του μεταναστευτικού νόμου, ή της ειδικής ενημέρωσης για την εξέλιξη μιας υπόθεσης, ενέργειες οι οποίες θα πρέπει να διεκπεραιωθούν μέσω των αρμόδιων Δήμων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δικηγόρων που ασχολούνται με θέματα διαμονής αλλοδαπών, πρότεινε τα εξής:

1. Τη διάθεση εκ μέρους της υπηρεσίας σας ικανού αριθμού υπαλλήλων προκειμένου να εξυπηρετούνται οι Δήμοι της αρμοδιότητάς σας. Έργο των υπαλλήλων αυτών θα είναι η άμεση ενημέρωση (και τηλεφωνικώς) των υπαλλήλων των Δήμων προκειμένου αυτοί με τη σειρά τους να παρέχουν άμεση, πλήρη και έγκυρη ενημέρωση στους δικηγόρους.
2. Την πρόσβαση των δικηγόρων στην Περιφέρεια, σε καθορισμένο ωράριο και με τη διαδικασία που εσείς θα επιλέξετε, προκειμένου να δίνεται η ενδεδειγμένη λύση: α) για θέματα δικαστικού ενδιαφέροντος, β) για θέματα που χρήζουν άμεσου και επείγοντος χειρισμού, γ) όταν το πρόβλημα που ανέκυψε κατά την εξέταση του αιτήματος απαιτεί λόγω της πολυπλοκότητάς του νομική συνδρομή και δ) στις περιπτώσεις υπέρμετρων και ασυνήθιστων καθυστερήσεων στην εξέταση του αιτήματος.

Οι ανωτέρω προτάσεις έγιναν δεκτές εκ μέρους σας και στη συνέχεια ετέθησαν υπόψη του Προέδρου του Δ.Σ.Θ. κυρίου Δημητρίου Γαρούφα, ο οποίος εξέφρασε κατ' αρχήν τη θετική του γνώμη για αυτές.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι, στη δεδομένη συγκυρία, η αποδοχή και υλοποίηση των ανωτέρω προτάσεων εκ μέρους της υπηρεσίας σας θα συμβάλλει στην περαιτέρω βελτίωση τόσο της λειτουργίας της όσο και των παρεχόμενων υπηρεσιών γενικότερα της Διοίκησης (Περιφέρεια και Δήμοι) προς τους άμεσα ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Σε δεύτερο, μεταγενέστερο χρόνο, και εφόσον υλοποιηθούν το έργο της απευθείας ηλεκτρονικής σύνδεσης των υπηρεσιών αλλοδαπών των Δήμων και της Περιφέρειας και συσταθεί, στελεχωθεί και λειτουργήσει η δεύτερη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Νομού Θεσσαλονίκης (άρθρο 89 παρ.3 του Ν.3386/2005), σκόπιμη, λειτουργική και χρήσιμη θα ήταν η οργάνωση και λειτουργία ενός ειδικού γραφείου της Περιφέρειας για την ενημέρωση-πληροφόρηση των άμεσα ενδιαφερόμενων και των δικηγόρων τους.

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε τις σχετικές σας ενέργειες.

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

- Γενικό Γραμματέα ΥΠΕΣΔΔΑ, κ. Α. ΒΕΖΥΡΓΙΑΝΝΗ
- ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., Γραφείο Υπουργού κ. Π. Παυλόπουλου, υπόψη κας ΚΩΤΤΗ
- Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, υπόψη Προέδρου κ. Δ. ΓΑΡΟΥΦΑ
- Δικηγόρο κ. Γεώργιο Πελαγίδη
- Δικηγόρο κ. Αθανάσιο Πιτσιόρλα